

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 12, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 211 3694, www.skvc.lt, el. p. skvc@skvc.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111959192

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. X-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 53, 56, 58, 59, 60, 65, 66, 67, 71, 72, 721,73, 75, 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ PAPILDYMO STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Studijų kokybės vertinimo centras (toliau – Centras), susipažinęs su Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 53, 56, 58, 59, 60, 65, 66, 67, 71, 72, 721,73, 75, 77 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – Projektas), nustatytais terminais teikia pasiūlymus dėl Projekto tobulinimo.

1) Dėl Projekto 1 straipsnio.

Centro manymu, būtų tikslinga peržiūrėti įstatyme vartojamas „mokslininko“, „mokslo darbuotojo“, „tyrėjo“ sąvokas, kad jų vartojimas įstatymo tekste būtų nuoseklus.

2) Dėl Projekto 2 straipsnio.

Siūlome universiteto sąvokos apibūdinimą pradėti nuo studijų veiklos, nes ši veikla sudaro didžiąją dalį universiteto vykdomų veiklų, toliau akcentuojant studijų pagrįstumą tarptautinio lygio fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais (toliau – moksliniai tyrimai), eksperimentine plėtra ir (arba) plėtojamu profesionaliuoju menu (tikslinamo Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) 10 straipsnio 1 dalis).

Taip pat Centras siūlo atsisakyti idėjos įdiegti modelį, kuomet specialūs universiteto padaliniai vykdo kolegines studijas. Pagal Centro sukaupą praktiką apie užsienio šalių švietimo sistemas, toks modelis dažniausiai sutinkamas anglosaksiškos tradicijos švietimo sistemose, tačiau jo daugumoje valstybių jau yra atsisakyta išskyrus buvusias britų kolonijas (pvz., Indija, Bangladešas). Pastebėtina, kad šiose sistemose dažniausiai atskirai nuo universitetų veikiančio koleginio sektoriaus nėra, todėl siūlomo modelio įdiegimas binarinėje sistemoje, kurioje universitetinis ir koleginis sektorius veikia atskirai, pagal jiems nustatytą individualų reglamentavimą, galėtų įnešti sumaištį ir trukdyti koleginio sektoriaus nuosekliam vystymuisi (tikslinamo MSĮ 10 straipsnio 4 d.).

3) Dėl Projekto 3 straipsnio.

Siūlome kolegijos apibūdinimą pradėti nuo studijų veiklos, nes ši veikla sudaro didžiąją dalį kolegijos vykdomų veiklų, toliau akcentuojant jų pagrįstumą taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra ir (arba) plėtojamu profesionaliuoju menu (tikslinamo MSĮ 11 straipsnio 1 d.). Atsižvelgiant į tai, kad Projekte yra akcentuojamas studijų pagrįstumas mokslu, siūlytina papildyti tikslinamo MSĮ 11 straipsnio 3 dalį reikalavimu kolegijose turėti ir tyrėjų. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad sudarius sąlygas kolegijoms, vykdančioms antrosios pakopos kolegines studijas, pavadinime lietuviškai vartoti žodžius „taikomųjų mokslų universitetas“, galimai būtų klaidinama visuomenė, nes universiteto terminą pavadinime vartojančios institucijos nebus įgijusios teisės vykdyti universitetinių (bakalauro, magistro,

doktorantūros) studijų, neturės ir kitų atskirame straipsnyje reglamentuotų, universitetams būdingų teisių ir pareigų. Terminą „taikomųjų mokslų universitetas“ siūlytume vartoti tik kolegijų pavadinimuose anglų kalba, tai nustatant MSI. Taip pat Projekte trūksta aiškumo, kaip „taikomųjų mokslų universiteto“ statusą turinti institucija šio statuso netektų tuo atveju, jeigu pvz., nebūtų akredituotos antrosios pakopos studijos (tikslinamo MSI 11 straipsnio 4 d.).

4) Dėl Projekto 10 straipsnio.

Atsižvelgiant į tai, kad trumposios, pirmosios ir antrosios pakopos koleginės studijos priklauso aukštojo mokslo sistemai, Projekte be kita ko yra akcentuojamas studijų pagrįstumas mokslu, Centro manymu, būtų labai ydinga reglamentuoti, kad šios studijos yra visų pirma grindžiamos profesine praktika. Dėl šios priežasties būtų tikslinga šias sąvokas performuluoti, visų pirma akcentuojant jų sąsajas su mokslu ir tik tuomet pagrįstumą profesine praktika. Trumposios pakopos studijos galėtų būti apibrėžtos kaip studijos, skirtos įgyti teorines žinias ir praktinius įgūdžius per glaudų sąryšį su profesine praktika (tikslinamo MSI 52 straipsnio 3-5 dalys).

Susipažinęs su tikslinamo MSI 52 straipsnio 9 dalimi, Centras siūlo Projektą papildyti nuostata apie studijuojančių studentų interesų užtikrinimą tuo atveju, jei mokslo ir studijų institucija neįvykdo šio punkto reikalavimų ir netenka teisės vykdyti priėmimo į tos krypties studijas (tačiau jau priimti studentai lieka studijuoti MSI nuostatų netenkinančioje studijų kryptyje).

Centras taip pat siūlo atsisakyti tikslinamo MSI 52 straipsnio 10 dalyje siūlomo keitimo ir aukštojo mokslo kvalifikacijų atitiktį nustatyti MSI, o konkrečiai – 52 straipsnio 4, 5, 6 ir 8 dalyse įvardinant konkrečias kvalifikacijas: profesinio bakalauro, profesinio magistro, bakalauro, magistro ir mokslų daktaro. Atsižvelgiant į tai, kad trumposios pakopos studijos yra naujas reiškinys Lietuvos aukštojo mokslo sistemoje ir šių studijų sėkmingą pabaigimą liudijanti kvalifikacija dar nėra įvardinta, atsižvelgus į Europos šalių gerąsias praktikas, siūlytinas pavadinimas, įtrauktinas į 52 straipsnio 3 dalį: „Aukštojo mokslo trumpojo ciklo kvalifikacija“, arba „Aukštojo mokslo trumpųjų studijų kvalifikacija“.

5) Dėl Projekto 12 straipsnio.

Centras siūlo keisti 56 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą reikalavimą, kad studijas užsienyje vykdanči aukštoji mokykla būtų pripažinta. Aukštosios mokyklos vykdo ne vien studijas, bet ir neformalų mokymą, todėl reikalavimą galima plėsti nurodant, kad studijos turi būti vykdomos tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka. Centras siūlo 56 straipsnio 2 dalies 3 punktą dėstyti taip: „3) studentų dalinių studijų užsienio valstybėje, jeigu pripažintos aukštosios mokyklos studijos vykdytos tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka“.

6) Dėl Projekto 13 straipsnio.

Siekdamas užtikrinti Lietuvos aukštojo mokslo sistemos dermę su Bolonijos procesu, taip pat vadovaudamasis užsienio šalių gerąja praktika įgyvendinant studijų sistemos skaidrumą ir kvalifikacijų pripažinimą palengvinančias priemones, Centras siūlo papildyti tikslinamo MSI 58 straipsnio 1, 3 ir 4 dalį, nustatant diplomo priedėlio išdavimą pabaigus ir trumpojo ciklo bei doktorantūros studijas.

7) Dėl Projekto 14 straipsnio.

Centras siūlo koreguoti tikslinamo MSI 59 straipsnio 1 dalies nuostatą, ją papildant 4 dalimi, kuria nustatomas iki šiol nenumatytas priėmimo į studijas pagrindas, skirtas aukštosiose mokyklose jau studijuojantiems asmenims. Tokiu būdu būtų įtvirtintas lankstesnis priėmimo į ne valstybės lėšomis finansuojamas studijas mechanizmas, leidžianti studentams paprasčiau pakeisti studijų vietą ir kryptį pasikeitus individualioms aplinkybėms, pvz. karo pabėgėliams, emigrantams ir pan. Siūlome MSI 59 straipsnio 1 dalies 4 punktą išdėstyti taip: „Asmenims, kurie jau buvo priimti studijuoti ir ketina tęsti studijas kitoje aukštojoje mokykloje ne valstybės lėšomis finansuojamose studijose.“.

8) Dėl Projekto 26 straipsnio.

Siūlytina patikslinti 1 straipsnio dalį nurodant: „įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.“.

Direktorius

Almantas Šerpatauskas